

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Boico Victor și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către inculpații Cebotari Valeriu și Guzun Grigore, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2022, în cauza penală în privința lui

Guzun Grigore XXXXX

Cebotari Vitalie XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.07.2014-08.06.2016;
Instanța de apel: 28.06.2016-31.10.2016;
Instanța de recurs: 12.12.2016–04.04.2017;
Instanța de apel: 11.05.2017– 07.05.2018;
Instanța de recurs: 11.07.2018– 20.11.2018;
Instanța de apel: 11.01.2019– 14.03.2022;
Instanța de recurs: 22.06.2022– 16.11.2022.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iunie 2016 au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Guzun Grigore XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin. (3), lit. c), e) Cod penal la o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani;

Cebotari Vitalie XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal la o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani;

Bazatin Vitalie XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal a fost achitat, pe motiv că, în acțiunile acestuia nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, inculpatul Cebotari Vitalie, activând în funcția de inspector al poliției criminale a Comisariatului de poliție a sectorului Buiucani a CGP mun. Chișinău, pe 28 martie 2010, aproximativ după amiază, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorul Secției poliției criminale a Comisariatului de politie Buiucani mun. Chișinău, Guzun Grigore și stagiarul pentru

funcția de inspector operativ al poliției criminale a Comisariatului de poliție Buiucani mun. Chișinău, Bazatin Vitalie, a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta Comisariatului de poliție Buiucani mun. Chișinău, în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 euro de la Verdeș Alexandru, caz care ar fi avut loc pe data de 27 martie 2010 în sectorul Centru mun. Chișinău.

Fiind luat în biroul de serviciu al lui Cebotari Vitalie din incinta Comisariatului de poliție Buiucani mun. Chișinău, de pe strada Calea Ieșilor 12, bănuindu-l de acțiuni ilicite în privința lui Verdeș Alexandru, dând-u-și seama că prin acțiunile sale provoacă unei persoane dureri și suferințe puternice fizice și dorind aceasta, cu scopul de a obține de la Curoglu Igor informații, mărturisiri și respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, Cebotari Vitalie i-a aplicat acestuia un șir de lovituri cu palmele peste față, după care l-a pus pe Curoglu Igor cu fața la perete, cu picioarele desfăcute și i-a aplicat mai multe lovituri cu picioarele în zona interioară a membrelor inferioare, provocându-i în mod intenționat dureri și suferințe puternice, fizice și psihice.

În continuarea acțiunilor sale ilegale, Cebotari Vitalie, văzând că Curoglu Igor refuză să semneze o declarație din numele său, urmărind scopul înjosirii și înfrângerii rezistenței fizice și psihice a acestuia, a scos dintr-un cuier confecționat din metal ce se afla în birou țeava acestuia și i-a aplicat ultimului un șir de lovituri în regiunea pieptului, după care, având intenția cauzării unei dureri și suferințe fizice, în scopul umilirii persoanei și creării acestuia unui sentiment de inferioritate, l-a așezat pe Curoglu Igor pe scaun, obligându-l să întindă mâinile pe masa, lovindu-l de câteva ori cu dosul unei rigle confecționate din metal peste degetele mâinilor.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.690/D din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoze pe membrele inferioare, determinate de acțiuni traumatiche repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc), acțiuni ce se califică ca fiind vătămări neînsemnate.

Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la persoana pătimită și anume echimozele de la nivelul feselor interne ale coapselor, conform „Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelație diagnostică cu metodele de formare descrise de către persoana pătimită.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatric-legală ambulatorie nr.228a-2014 s-a stabilit că, în rezultatul acțiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat traumă psihologică de intensitate ușoară care, din spusele acestuia s-au manifestat prin cefalee, dereglări de somn, anxietate sporită, hipervigilență, tensionare, instabilitate emoțională și scăderea nivelului de autoapreciere, tabloul clinic psihologic fiind în concordanță cu alegățiile lui Curoglu Igor despre tortură.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanța a reținut *în drept* că, faptele inculpatului Cebotari Vitalie întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal - „*tortura, adică provocarea, în mod intenționat a unor dureri și suferințe puternice fizice și psihice unei persoane cu scopul de a obține de la ea informații și mărturisiri, de a o pedepsi pentru un presupus act pe care aceasta l-ar fi comis, de a o intimida și de a face presiuni asupra ei, săvârșite de mai multe persoane, cu folosirea obiectelor adaptate în scopul de tortură.*”

Guzun Grigore, activând în funcția de inspector al poliției criminale al Secției de poliție orașelul Durlești a Comisariatului de poliție Buiucani a CGP mun. Chișinău, pe 28 martie 2010, aproximativ după amiază, fiind în înțelegere prealabilă și de comun acord cu inspectorul Secției poliție criminală a Comisariatului de poliție Buiucani mun. Chișinău, Cebotari Vitalie și stagiarul pentru funcția de inspector operativ al poliției criminale a Comisariatului de poliție Buiucani mun. Chișinău, Bazatin Vitalie, a organizat aducerea lui Curoglu Igor în incinta Comisariatului de poliție Buiucani mun. Chișinău în vederea chestionării lui pe marginea cazului de șantaj și extorcare a sumei de 500 Euro de la Verdeș

Alexandru, care ar fi avut loc pe 27 martie 2010 în sectorul Centru mun. Chişinău.

Fiind luat în biroul de serviciu al lui Cebotari Vitalie din incinta Comisariatului de poliție Buiucani, amplasat în municipiul Chişinău, str. Calea Ieşilor 12, Guzun Grigore, dând-u-şi seama că prin acţiunile sale provoacă unei persoane dureri şi suferinţe puternice fizice şi dorind aceasta, cu scopul de a obţine de la Curoglu Igor, informaţii, mărturisiri şi respectiv de a-l pedepsi pentru actul pe care l-ar fi comis, bănuindu-l de acţiuni ilicite în privinţa lui Verdeş Alexandru, i-a aplicat acestuia un şir de lovituri cu picioarele în zona interioară a membrilor inferioare, în timp ce Curoglu Igor stătea cu faţa la perete şi cu picioarele desfăcute.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX din 25.03.2013, lui Curoglu Igor i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoze pe membrele inferioare, determinate de acţiuni traumatiche repetate a unui obiect contondent dur de formă cilindrică (posibil cu un baston de cauciuc), acţiuni care se califică ca vătămări neînsemnate.

Conform concluziilor expertului, leziunile corporale constatate la persoana pătimită şi anume echimozele de la nivelul feselor interne ale coapselor, conform „Protocolului de la Istanbul”, sunt în corelaţie diagnostică cu metodele de formare descrise de către persoana pătimită.

Totodată, potrivit raportului de expertiză psihiatric-legală ambulatorie nr. XXXXX s-a stabilit că, în rezultatul acţiunilor de tortură, Curoglu Igor a suportat traumă psihologică de intensitate uşoară, care din spusele acestuia s-au manifestat prin cefalee, dereglări de somn, anxietate sporită, hipervigilenţă, tensionare, instabilitate emoţională şi scăderea nivelului de autoapreciere, tabloul clinic psihologic fiind în concordanţă cu alegaţiile lui Curoglu Igor despre tortură.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, prima instanţa a reţinut *în drept*, că faptele inculpatului Guzun Grigore întrunesc elementele constitutive a infracţiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal - „*tortura, adică provocarea, în mod intenţionat a unor dureri şi suferinţe puternice fizice şi psihice unei persoane cu scopul de a obţine de la ea informaţii şi mărturisiri, de a o pedepsi pentru un presupus act pe care aceasta l-ar fi comis, de a o intimida şi de a face presiuni asupra ei, săvârşite de mai multe persoane, cu folosirea obiectelor adaptate în scopul de tortură.*”

3. Procurorul, împotriva sentinţei a declarat apel solicitând admiterea acestuia, casarea sentinţei, cu pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care inculpatul Bazatin Vitalie să fie recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.art.42 alin.(5), 309¹ alin.(3) lit. c), e) Cod penal, cu stabilirea pedepsei cu 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii în organele de drept pe un termen de 5 ani.

În motivarea cerinţelor sale a invocat că, nu a fost luat în consideraţie şi s-a neglijat faptul că însuşi partea vătămată Curoglu Igor, la momentul recunoaşterii şi audierii sale în calitate de parte vătămată în cadrul urmăririi penale, a dat declaraţii prin care l-a numit pe Bazatin Vitalie ca persoana care a aplicat violenţa asupra sa şi l-a luat forţat în Comisariatul de poliţie Buiucani mun. Chişinău.

A menţionat şi faptul că, anume partea vătămată l-a descris detaliat pe Bazatin Vitalie şi a adăugat că îl cunoaşte deoarece au învăţat în acelaşi liceu.

În motivarea soluţiei adoptate, instanţa de judecată s-a călăuzit de faptul că Bazatin Vitalie la momentul comiterii infracţiunii nu era oficial angajat în organele afacerilor interne că nu este subiect al infracţiunii care i se incriminează, or, nici acest argument nu poate reţinut odată ce acuzarea a reţinut în acţiunile numitului participarea în calitate de complice comiterea infracţiunii date.

3.1. Inculpaţii Cebotari Vitalie şi Guzun Grigore, au declarat apel împotriva sentinţei, solicitând casarea sentinţei, cu pronunţarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care să fie achitaţi.

În motivarea cerințelor sale au invocat că, analizând declarațiile părții vătămate și ale martorilor acuzării care sunt parțial scrise în sentință și la care instanța de judecată face trimitere, se poate observa că există mari divergențe care nu au fost înlăturate de către instanța de judecată. Acestea demonstrează lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal în acțiunile lor. Partea vătămată a dat declarații contradictorii și incoerente referitor la circumstanțele cauzei, deoarece s-a constatat divergențe esențiale în declarațiile date la urmărirea penală față de cele date în fața judecătorului de instrucție și în faza cercetării judecătorești.

3.2. Avocatul Gherțescu Ion în interesele inculpaților Cebotari Vitalie și Guzun Grigore, a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați.

În motivarea cerințelor sale a conchis că, fapta celor doi inculpați nu constituie infracțiune și că nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La fel, instanța a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei, nu a înlăturat divergențele din declarațiile părții vătămate și ale martorilor, nu și-a motivat soluția pronunțată prin prisma probelor prezentate, ci doar le-a enumerat pe cele ale acuzării.

A mai considerat avocatul că, sentința de condamnare se bazează exclusiv pe declarațiile martorului Curoglu Vladimir, care este tatăl părții vătămate, instanța de fond nu a ținut cont de declarațiile martorului Verdeș și nu este clar care anume probe au stat la baza condamnării inculpaților Cebotari și Guzun.

De asemenea, instanța nu a luat în considerare că, potrivit procesului-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 28.01.2018, partea vătămată a declarat că Grigore Guzun a fost cel mai liniștit dintre colaboratorii de poliție și că în timp ce s-a aflat în comisariat, nu a fost maltratată de către acesta, nu au fost luate în considerare nici argumentele plângerii părții vătămate, în baza căreia a fost pornită urmărirea penală, instanța a încălcat principiul prezumției nevinovăției, contradictorialității și a accesului liber la justiție.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016 apelul declarat de către procuror a fost respins ca nefondat, iar apelurile declarate de avocatul Gherțescu Ion în numele inculpaților și de inculpați au fost admise, fiind casată sentința în partea stabilirii pedepsei lui Guzun Grigore și Cebotari Valeriu, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guzun Grigore și Cebotari Valeriu au fost condamnați în baza art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal la câte 5 ani închisoare pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 ani.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea în privința inculpaților, a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 ani, pentru fiecare.

În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a constatat că învinuirea înaintată de procuror inculpaților Cebotari și Guzun și-a găsit confirmarea deplină, or, în acest context nu poate fi reținut argumentul invocat de apărare referitor la aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate și a martorilor dar și a probelor administrate, or, martorii au depus declarații consecvente aflându-se sub jurământ.

Instanța de apel a mai constatat că, instanța de fond corect a apreciat critic declarațiile inculpaților Cebotari și Guzun, dar și ale martorului Verdeș. Mai mult, declarațiile acestora sunt confirmate și prin alte materiale administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, nefiind combătute de alte probe de partea apărării.

Totodată, instanța a mai constatat că, nerecunoașterea vinei de inculpați s-a apreciat ca o metodă de apărare, în scopul de a se eschiva de la răspundere penală, folosindu-se de dreptul procesual de a nu recunoaște vina.

La caz, instanța a considerat admisibil de a acorda inculpaților, în limitele legii, o șansă de a se reabilita față de societate pentru fapta comisă și de a demonstra abilitățile de

personalitate cu șanse de realizare.

5. Procurorul a contestat cu recurs decizia instanței de apel, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și menționând că, nu este de acord cu decizia instanței de apel în partea ce ține de achitarea inculpatului Bazatin Vitalie, deoarece chiar dacă s-a invocat că inculpatul nu a fost prezent la momentul comiterii infracțiunii și că acesta nu este subiect al infracțiunii ce i se incriminează, deși, urma să se țină cont de faptul că inculpatul a fost pus sub învinuire în calitate de complice la comiterea infracțiunii date.

Cât privește casarea sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsei inculpaților Guzun și Cebotari, procurorul a considerat că la adoptarea soluției, nu s-a ținut de cont de raționamentul aplicării art.90 Cod penal, respectiv nu au existat temeiuri de casare a sentinței în privința acestor inculpați.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 04 aprilie 2017 recursul procurorului a fost admis, casată total decizia instanței de apel și trimisă cauza penală spre rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a invocat că, instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură atribuțiile legale, reglementate exhaustiv de legislator.

Prin urmare, în cazul în care instanța de apel a considerat că inculpatul Bazatin nu a participat la comiterea infracțiunii incriminate, urma să desființeze sentința în partea respectivă și să adopte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, fiind obligată să respecte dispozițiile legale.

Cât privește aplicarea unei pedepse prin prisma art.90 Cod penal lui Cebotari și Guzun, instanța de recurs conchide că, instanțele de judecată trebuie să acorde o atenție sporită în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate în săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant.

7. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, au fost admise apelurile declarate de către procuror, avocatul Gherțescu Ion în numele inculpaților Cebotari Valeriu și Guzun Grigore, precum și de către acești inculpați, inclusiv din oficiu, conform prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, casată sentința în partea descriptivă constatatoare și în partea achitării lui Bazatin Vitalie și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Bazatin Vitalie a fost achitat în baza art.art.42 alin.(5), 309¹ alin. (3) lit. c) și e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

În motivare, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a stabilit situația de fapt în privința inculpaților Cebotari și Guzun, însă eronat a constatat că fapta a fost comisă împreună cu Bazatin Vitalie.

De asemenea, făcând referire în acest sens la practica CEDO cu privire la practica sancționatorie în cauzele de tortură, tratamentul inuman sau degradant în hotărârile Valeriu și Nicolae Roșca și Pădureț vs. Moldova, instanța de apel a stabilit aplicarea pedepsei asupra inculpaților Cebotari și Guzun.

8. Avocatul Medeleanu Roman în interesele inculpaților Cebotari Vitalie și Guzun Grigore, în conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) pct. 4), 6), 10) Cod de procedură penală, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, avocatul a considerat decizia instanței de apel ca fiind neîntemeiată și pasibilă casării din mai multe motive.

Astfel, instanța de apel, contrar prevederilor legale, a admis apelurile procurorului și a apărării însă nefiind clară poziția acesteia și soluția adoptată cu privire la situația apelanților în propriul apel, la fel nu este clar care sunt motivele admiterii apelurilor și care este situația favorabilă creată pentru admiterea apelurilor apărării.

Totodată, a mai constatat avocatul că, cauza penală a fost examinată în lipsa unui

apărător, deoarece în cadrul instanței de apel persoana care anterior a acordat asistență juridică inculpaților Guzun și Cebotari și anume Gherțescu Ion, nu dispunea de licență privind desfășurarea activității de avocat, aceasta fiindu-i retrasă anterior ședinței de judecată la examinarea cererilor de apel.

Cât privește menținerea pedepsei stabilită de prima instanță, avocatul a considerat că concluziile instanței de fond în acest sens privind individualizarea pedepsei prin menținerea dispoziției sentinței primei instanțe sunt neîntemeiate și pasibile casării, cauza nefiind cercetată sub toate aspectele, complet și obiectiv, existând o cercetare superficială.

9. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 noiembrie 2018, s-a admis recursul ordinar declarat de avocatul Medeleanu Roman în numele inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie, s-a casat parțial decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2018, în partea ce-i vizează pe aceștia și s-a dispus rejudecarea cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile hotărârii atacate s-au menținut.

În motivarea deciziei, instanța de recurs a conchis că, reieșind din temeiurile recursului și materialele cauzei, licența avocatului Gherțescu Ion a fost suspendată, acesta neavând dreptul de a exercita profesia de avocat, fiind încălcat astfel dreptul la apărare.

La fel, instanța de apel nu a dat deplină deficiență prevederilor legale, pronunțând o hotărâre a cărei motivare nu corespunde cu dispozitivul, dar și al cărei dispozitiv este contradictoriu, fapt ce echivalează cu erori judiciare.

10. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2022 apelurile declarate de avocatul Gherțescu Ion în interesele inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iunie 2016 s-au respins ca fiind inadmisibile, iar apelul declarat de inculpații Guzun Grigore și Cebotari Vitalie împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iunie 2016 s-au admis, fiind casată sentința parțial, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Guzun Grigore XXXXX și Cebotari Vitalie XXXXX, recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal, în conformitate cu art.90 alin.(1), (6) Cod penal, pedeapsa aplicată cu închisoare pe un termen de 5 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani, s-a suspendat condiționat pe termen de probațiune de 5 ani, obligându-i să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

În rest, dispozițiile sentinței se mențin.

În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, în cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit cu certitudine că vina inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal s-a demonstrat prin cumulul de probe administrate.

Instanța de apel a reținut că, în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe pertinente, concludente, veridice și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal.

În ceea ce privește declarațiile părții vătămate Curoglu Igor care în ședința de judecată și-a schimbat integral depozițiile sale, acestea au fost apreciate critic, de vreme ce fiind întrebat dacă confirmă declarațiile date în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul audierii sale de către judecătorul de instrucție, acesta a răspuns afirmativ, confirmând veridicitatea acestor declarații. Instanța de apel a considerat drept constatate influențate declarațiile părții vătămate Curoglu Igor, date pe parcursul cercetării judecătorești, precum că el nu i-a recunoscut pe inculpații Cebotari Vitalie și Guzun Grigore.

Acțiunile de tortură, ca faptă prejudiciabilă, după modificările operate în Codul penal prin Legea nr.252, nu au fost de criminalizate, rămânând în continuare penalizate faptele

prejudiciabile comise de colaboratorii de politie în baza art.166¹ Cod penal.

Ținând cont de prevederile art.325 Cod de procedură penală ce reglementează limitele judecării cauzei, pentru a nu admite agravarea situației inculpaților, instanța de apel a stabilit ca fiind oportun menținerea calificării faptelor inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie în baza art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal, pentru care legea penală prevedea o pedeapsă mai blândă comparativ cu sancțiunea art. 166¹ Cod penal.

În concluzie, instanța de apel a constatat cu certitudine în baza materialelor dosarului penal că inculpații Guzun Grigore și Cebotari Vitalie au comis infracțiunea prevăzută de art.309¹ alin.(3), lit. c), e) Cod penal.

Instanța de apel a reținut cu titlu de principiu general recunoscut că, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe examinate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de apel și-a întemeiat decizia de menținere a sentinței de condamnare a inculpaților pentru comiterea infracțiunii incriminate atât în baza probelor administrate de către acuzatorul de stat, care au fost cercetate și examinate atât în cadrul primei instanței, cât și în instanța de recurs, cât și cu concursul analizei faptului dacă condamnarea este justificată, „în afara oricăror dubii rezonabile” (hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978).

10.1. Totodată, prin prisma art.409 Cod de procedură penală, la individualizarea pedepsei, instanța de apel a concluzionat despre posibilitatea și necesitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, motivând-u-și soluția respectivă și prin faptul că de la data comiterii infracțiunii au trecut mai mult de 11 ani – adică mai mult de 2/3 din termenul de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

10.2. Cât privește apelul avocatului Gherțescu Ion în interesele inculpaților, instanța de apel a atestat că, împuternicirile acestuia au expirat, or, ultimul, nu avea dreptul de a exercita profesia de avocat.

Astfel, în temeiul art.415 alin.(1), pct. b) Cod de procedură penală, instanța de apel a respins apelurile declarate de avocatul Gherțescu Ion în interesele inculpaților Guzun Grigore și Cebotari Vitalie împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iunie 2016 ca fiind inadmisibile.

11. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea soluționării chestiunii privind modalitatea de executare a pedepsei inculpaților cu închisoarea și remiterea la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul menționează că eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs, decizia fiind una neîntemeiată și pasibilă casării.

La caz, procurorul consideră că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și respectiv motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Deși instanța de apel era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apelul inculpaților, totuși aceasta a admis erori de drept cu privire la motivarea soluției în ceea ce vizează suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii numită prin sentință inculpaților, conform art.90 alin.(1) Cod penal. Consideră că, modalitatea de executare a pedepsei închisorii aleasă de instanța de apel nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta săvârșită, consecințele acesteia dar și de impactul social al evenimentelor prejudiciabile asupra părții vătămate și asupra persoanelor care au devenit martori involuntari ai evenimentelor și nu în ultimul rând comportamentul inculpaților înainte, în timpul și după săvârșirea infracțiunii, având în vedere faptul că aceștia nu au realizat nici la momentul evenimentelor nici după consumarea lor, pericolul social pe care îl comportă faptele lor și nu au considerat la momentul derulării evenimentelor faptele săvârșite ca fiind reprobabile.

De asemenea consideră procurorul că, instanțele de judecată trebuie să acorde o

atenție sporită în cazurile stabilirii pedepsei persoanelor declarate vinovate de săvârșirea infracțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant, trafic de ființe umane, violență în familie, fapt ce în opinia procurorului nu a fost realizat în cauza dată în deplină măsură de către instanțele de apel, iar concluziile acestei instanțe în partea individualizării pedepsei, nu au fost suficient de clare și motivate conform prevederilor legale.

Procurorul mai consideră că, instanța de apel a admis o altă eroare în cazul individualizării modalității de executare a pedepsei complementare obligatorii sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani, de către inculpații Cebotari Vitalie și Guzun Grigore. Judecând după modalitatea de întocmire de către instanța de apel a dispozitivului deciziei recurate, constată procurorul că și executarea pedepsei complementare obligatorii sub forma privarea de drepturi, la fel a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 ani, .

Consideră că, instanța de apel a admis în partea dispozitivă a deciziei o formulare inexactă, iar formularea respectivă este în stare de la sine să genereze dificultăți la executarea pedepsei complementare obligatorii.

În contextul celor expuse supra, procurorul consideră că instanța de apel a admis o expunere neclară a dispozitivului deciziei, fapta care generează incidența erorii de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

11.1. Inculpații Cebotari Vitalie și Guzun Grigore, au declarat recurs împotriva deciziei, solicitând casarea deciziei, cu trimiterea la cauza penală la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale menționează că, instanța de apel neîntemeiat și contrar normelor procedural penale a admis din oficiu, conform prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, apelurile acestora declarate împotriva sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iunie 2016, casând această sentință și pronunțând în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea stabilirii pedepsei.

În această ordine de idei, menționează că, nici în partea descriptivă și nici în partea dispozitivă a deciziei a instanței de apel, nu este clar care sunt motivele admiterii apelurilor apărării și care este situația favorabilă creată prin admiterea acestora.

De asemenea, mai menționează inculpații că, potrivit art.76 alin.(2) Cod penal, la aplicarea pedepselor, pot fi luate în considerare și alte circumstanțele atenuante.

În rezumat, recurenții consideră necesar de a fi casată decizia, cu trimiterea cauzei penale la o nouă rejudecare în instanța de apel.

Mai mult, consideră că, instanța de apel neîntemeiat și contrar normelor procedural penale a admis apelurile procurorului și apărării, fără a cerceta cauza penală dată sub toate aspectele, completă și obiectivă, existând o cercetare superficială și în final a adoptat o hotărâre neîntemeiată și ilegală.

12. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal reține că, procurorul în recursul declarat critică decizia instanței de apel la capitolul individualizării pedepsei, invocând temeiuri care sunt prevăzute la pct.6 și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel 6) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinse motivele pe care se întemeiază soluția

ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța de judecată a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, dispozitivul hotărârii este expus neclar; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu norma de drept citată, Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

Analizând recursul procurorului care invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală potrivit cărora, dispozitivul hotărârii este expus neclar, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea, fiind lipsite de fundament juridic, or, cererea de recurs ordinar conține invocări similare expuse anterior în cererile de apel și recurs, în privința cărora instanța de apel s-a expus în mod argumentat, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania).

Mai mult, procurorul în recurs nici nu combate constatarea instanței de apel că de la data comiterii faptei au expirat deja mai mult de 2/3 din termenul de prescripție – fapt ce conform art.76 alin.(1) lit. l) Cod penal, obligatoriu constituie o circumstanță atenuantă.

12.1. Cât privește argumentele invocate de către inculpați în cererea de recurs, Colegiul penal constată că, deși potrivit textului recursului declarat, inculpații au semnalat temeiul de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu au concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă acestea. Or, temeiul de casare invocat nu-și găsește confirmarea și urmează a fi respins.

Referitor la temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 10 Cod de procedură penală, instanța de recurs conchide că și acest temei este invocat declarativ, urmând a fi respins.

Astfel, Colegiul penal menționează că, legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

La fel, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului sau a procurorului, ci o prerogativă a instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu este cazul să o acorde.

În acest context, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiate argumentele invocate în cererea de recurs, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În consecință, Colegiul penal opinează că, argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a executării pedepsei nu sunt incidente cauzei deferite judecătii, instanțele inferioare și-au motivat just soluția adoptată, pedeapsa fiind individualizată corect, echitabilă și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină concluzia de inadmisibilitate a recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

13. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Popov Oleg și de către inculpații Cebotari Valeriu și Guzun Grigore, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2022, în cauza penală în privința lui *Guzun Grigore XXXXX* și *Cebotari Vitalie XXXXX*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 decembrie 2022.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie